

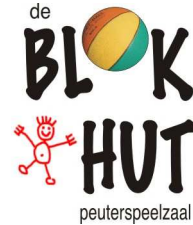
Pedagogisch Beleidsplan

Een woord vooraf

In dit pedagogisch beleidsplan beschrijven we de algemene werkwijze van de peuterspeelzaalleidsters van peuterspeelzaal de blokhut. Het is ontstaan in de praktijk, met als voornaamste doel, de peuter een zo veilig mogelijke basis voor een goede algemene ontwikkeling te kunnen bieden.

Verder is pedagogisch beleid van belang om:

- Ouders en leidsters bekend te maken met de verschillende regels en normen in de peuterspeelzaal.
- Een vaste richtlijn te hebben voor het inwerken van nieuw personeel.
- Bij problemen en /of onbespreekbare misverstanden terug te kunnen grijpen op de vastgelegde regels en normen.
- Het plan valt uiteen in twee delen:
 - Het [eerste](#), algemene deel beschrijft het beleid op de drie aandachtsgebieden binnen het pedagogisch beleidsterrein (“waarom”).
 - Het [tweede](#) deel is de vertaling van het ‘algemene’ beleid naar meer concrete activiteiten: het “wie”, “wat”, “wanneer” en “hoe”.

Deel 1

Algemene doelstelling Stichting Peuterspeelzaal de blokhut

Peuterspeelzaal de blokhut stelt zich ten doel om kinderen in de leeftijd van 2½ tot 4 jaar, in een voor hen veilige en vertrouwde omgeving twee dagdelen onder deskundige leiding op te vangen, te verzorgen en te begeleiden. Hierbij staat voorop dat contact hebben met andere kinderen voor peuters belangrijk is: ze kunnen met elkaar en met de leidster spelen, plezier maken en spelenderwijs een aantal dingen leren. Daarnaast willen we peuters vanaf drie jaar en drie maanden voorbereiden op de basisschool. Hiertoe bieden wij een derde dagdeel aan waarin deze voorbereiding vorm krijgt. Binnen het pedagogisch beleidsterrein onderscheiden wij vier aandachtsgebieden:

- A. Scheppen van ontwikkelingsmogelijkheden voor kinderen
- B. Overbrengen van normen en waarden aan de kinderen
- C. Spelenderwijs aandacht geven aan lichamelijke verzorging
- D. Een verlengstuk zijn van de thuissituatie d.m.v. betrokkenheid van en participatie door ouders.

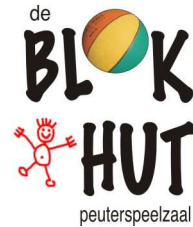
A. Scheppen van ontwikkelingsmogelijkheden voor kinderen

Doordat we zowel individuele als groepsgerichte aandacht geven, krijgt het kind de kans zich zo volledig mogelijk te ontplooiën en stimuleren we de algehele ontwikkeling optimaal. Hierbij bekijken we of de ontwikkeling goed verloopt, en volgen we de ontwikkeling, zodat eventuele problemen of achterstanden vroegtijdig kunnen worden onderkend.

Pedagogisch hoofddoel

Het hoofddoel is de kinderen te laten spelen, alleen en met anderen, waarbij, door de leiding, aandacht wordt besteed aan de ontwikkeling op een aantal terreinen:

- Taal- en spraakontwikkeling
- Creatieve ontwikkeling
- Lichamelijke (motorische) ontwikkeling
- Sociaal-emotionele ontwikkeling
- Ontwikkeling van de identiteit en zelfredzaamheid
- Verstandelijke ontwikkeling

De taal- en spraakontwikkeling

De taal- en spraakontwikkeling speelt een grote rol in de peuterspeelzaal. Zowel individueel als groepsgericht stimuleren we de taal- en spraakontwikkeling. Een goede taal- en spraakontwikkeling is de basis voor het lezen, schrijven en rekenen, dus voor alle schoolvakken en de verdere toekomst. Deze voorschoolse aandacht voor taal is zeker ook belangrijk voor kinderen van andere culturele achtergronden die thuis een andere 'taal' spreken.

Het aanleren van de Nederlandse taal gebeurt spelenderwijs en in de vorm van boekjes voorlezen, verhaaltjes vertellen, liedjes zingen, voorwerpen benoemen, gesprekje voeren met de kinderen en in de alledaagse omgang met elkaar. [zie hierover ook Deel 2]

De ontwikkeling van de creativiteit

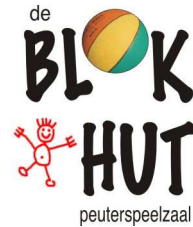
Vrij spelen en expressie-activiteiten zijn een belangrijk onderdeel in de peuterspeelzaal. We laten de kinderen zoveel mogelijk hun gang gaan tijdens de activiteiten. De leidster stimuleert de kinderen door zelf mee te doen en een voorbeeld te zijn voor de kinderen die nog niet goed weten wat ze kunnen doen. De leidster zal de kinderen laten kennis maken met verschillende soorten materialen en laten experimenteren met creatieve middelen. Daarnaast maken we gebruik van andere expressiematerialen zoals muziekinstrumenten en CD's. [zie hierover ook Deel 2]

De lichamelijke (motorische) ontwikkeling

De lichamelijke of motorische ontwikkeling is onder te verdelen in de grove motoriek (lopen, klimmen, springen, e.d.) en de fijne motoriek (pakken, vasthouden, bouwen, knippen, plakken, kleuren, e.d.). We bieden de kinderen afhankelijk van het soort motoriek verschillende soorten materiaal aan. Om de lichamelijke ontwikkeling te stimuleren krijgen de kinderen de ruimte om zowel binnen als buiten bezig te zijn met bewegen. Wanneer een kind de fijne of de grove motoriek wat minder beheerst, proberen we het kind daarin te stimuleren.

Bewegingsspel met peuters

Door "bewegingsspel met peuters" trachten we de motorische ontwikkeling nog extra te stimuleren. Bij deze spelletjes gaat het om het bewegen met het hele lichaam. Peuters houden van rennen, klimmen en klauteren. Een vereiste hiervoor is dat er voldoende ruimte is om zo te kunnen bewegen. Bij droog en niet te winderig of te koud weer gaan we buiten spelen op de speelplaats. Het activiteiten aanbod bij het buitenspelen bestaat voornamelijk uit vrij spel. De bewegingsactiviteiten in de peuterspeelzaal bestaan uit geleid spel zoals klimmen, glijden, of kringspelletjes, dansen, springen en het nadoen van dierbewegingen.

Lichaamsbesef

Om het lichaamsbesef te bevorderen doen we regelmatig zintuiglijke spelletjes met de peuters zoals horen, zien, ruiken en voelen. Ook maken we gebruik van liedjes en opzegversjes, waarbij delen van het lichaam aangewezen kunnen worden, zoals "Dit zijn mijn wangetjes" en "Hoofd, schouders, knie en teen". Hiermee gaat het kind zijn eigen lichaam en dat van anderen ontdekken. [zie hierover ook [Deel 2](#)]

De sociaal-emotionele ontwikkeling

Basisvoorwaarde voor een gunstige ontwikkeling in algemene zin van elk kind is een goede sociaal-emotionele ontwikkeling. Voor deze ontwikkeling is het belangrijk dat kinderen zich veilig en geborgen voelen. Lichamelijk of verbaal geweld door volwassenen of door kinderen wordt dan ook niet getolereerd. Er wordt op respectvolle wijze met het kind omgegaan. Zo wordt er niet over de hoofden van de kinderen heen gesproken. Eventuele problemen worden onder vier ogen besproken. Door positief in te gaan op blijdschap, verdriet, woede, angst wordt de ontwikkeling van het leren kennen van de eigen gevoelens, het hiermee om kunnen gaan en deze gevoelens aan anderen duidelijk (durven) maken gestimuleerd. De gevoelens van de peuter worden serieus genomen, er wordt naar hem/haar geluisterd en met hem/haar meegeleefd. De leidsters denken vanuit het kind, benaderen hen op ooghoogte van de peuter en laten de peuter merken dat ze hem/haar begrijpen.

Het stimuleren van het leren spelen en leren omgaan met andere kinderen

De 2½ jarige peuter moet nog leren spelen en nog gaan ontdekken wat hij met speelgoed kan doen. Hij leert dit niet alleen doordat de leidsters hem stimuleren, maar ook doordat hij andere kinderen ziet spelen. Omdat hij nog niet weet wat samen spelen is en omdat hij de wereld om zich heen nog egocentrisch (vanuit zichzelf) bekijkt, zijn er veel kleine conflicten. Wat hij wil hebben, wil hij direct, ongeacht of er een ander kind mee speelt. Sterker nog, juist omdat een ander kind ergens plezier in heeft, wordt hij op het idee gebracht. Zo is samenspel vooral voor de jongste een afwisseling van spel en conflict. Ingrijpen door de leidsters is vaak overbodig, omdat de ruzietjes het spel nauwelijks lijken te beïnvloeden. Bij gedrag wat niet getolereerd kan en mag worden, zoals plagen, niet willen delen of elkaar pijn doen, wordt er door de leidsters ingegrepen. Geduldig en vriendelijk, maar wel duidelijk wordt uitgelegd waarom iets niet mag. Indien nodig wordt er een time-out genomen voor het kind en wordt het kind even apart gezet. Aan het einde van de ochtend worden bijzonderheden besproken met de ouders. De sociale vaardigheden die het kind geleerd worden, komen overeen met zijn leeftijd en ontwikkelingsniveau. Naarmate de peuter ouder wordt, wordt hem aangeleerd rekening te houden met elkaar en elkaars eigendommen, elkaar te respecteren, voorzichtig en zorgvuldig om te gaan met het speelgoed en zo mogelijk mee te helpen met opruimen. (zie hierover ook Deel 2)

Het ontwikkelen van een positief zelfbeeld

Om een positief beeld van zichzelf te kunnen ontwikkelen, geven we de peuter complimentjes bij lief en aardig gedrag en bij alles wat hij al kan. Ook geven we opbouwende kritiek. Negatief gedrag negeren we, mits het geen gevaar oplevert voor het kind of zijn omgeving, zoveel mogelijk. Door niet in te grijpen als het niet echt nodig is, leert het kind de gevolgen van zijn gedrag te ervaren en leert hij zelf verantwoordelijk te zijn voor zijn gedrag.

Een baby in het gezin

De geboorte van een broertje of zusje is een emotionele gebeurtenis voor de peuter. Bij zo'n gebeurtenis wordt er op een positieve manier aandacht gegeven aan de peuter. Hij mag trakteren en staat in het middelpunt. De peuter kan echter ook een terugval in zijn gedrag krijgen, zoals weer in zijn broek plassen, duimen en huilerig of agressief gedrag vertonen. Ook kan het kind stil worden. Door dan niet te veel te praten over de baby, niet in te gaan op de terugval en de peuter te laten voelen dat hij nog steeds hetzelfde kind is, wordt geprobeerd hem weer vertrouwen in zichzelf te geven.

Het leren omgaan met volwassenen

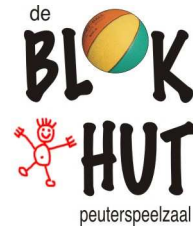
Er wordt de kinderen aangeleerd beleefd te zijn tegen volwassenen en de leidster. Om conflictsituaties tussen peuter en leidster uit de weg te gaan, hanteren we een vaste dagindeling met vaste regels. Hiermee bereiden we de peuters voor op de dingen die komen gaan. Op deze manier leert de peuter ook geven en nemen en kan hij zijn eigen karakter gaan vormen.

De verstandelijke (cognitieve) ontwikkeling

Kinderen leren spelenderwijs de wereld om zich heen te ontdekken. Door middel van puzzels, spelletjes, kleuren en vormen proberen we het denkvermogen te stimuleren. Ook voorleesboeken en seizoensthema's spelen hierbij een rol. Het helpt de peuter met het leren waar te nemen, te ordenen en te sorteren. Het zelfstandig bedenken van oplossingen voor problemen door het kind is van groot belang in de verstandelijke ontwikkeling, bijvoorbeeld door zelf een puzzel proberen te maken. [zie hierover ook Deel 2]

Het stimuleren van de identiteit en zelfredzaamheid

Om de identiteit te stimuleren gebruiken we regelmatig de voornaam en de achternaam van het kind. Zo leert de peuter wie hij is, hoe hij heet en dat hij iemand is. Wij trachten ook een positief imitatievoorbeeld te geven en mede door het aanwezige materiaal kan het imitatiespel en de ontwikkeling van de identiteit van het kind goed tot zijn recht komen. Het zelfvertrouwen vergroten we door het kind

kleine opdrachten te geven die passen bij zijn ontwikkelingsniveau, hem te laten ervaren wat hij al kan, hem te prijzen als hij iets goed doet, of hem te helpen waar dat nodig is. Dagelijks werken we aan de zelfstandigheids- en de zelfredzaamheidstraining, zoals zelf handen wassen, zelf jas aantrekken en zelf broek dichtmaken, maar ook zelf een puzzeltje maken of zelf iets opruimen. Hierbij letten we op wat het kind al kan en waar hij op dat moment aan toe is. Doordat we genoeg ruimte geven voor zelfstandigheid en het kind laten weten dat hij fouten mag maken, wordt de zelfstandigheid gestimuleerd. Een kind dat uit ervaring weet dat hij fouten mag maken, durft er voor uit te komen dat hij iets niet weet of niet kan.

B. Overbrengen van normen en waarden aan de kinderen

Rechten en plichten van het kind

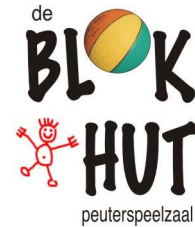
Elk kind heeft recht op een goede verzorging en de mogelijkheid om zich op alle ontwikkelingsgebieden te ontplooien. Het kind heeft er recht op om zijn/haar gevoelens te uiten en zichzelf te zijn, waarbij rekening gehouden moet worden met de anderen in de groep. Van de kinderen verwachten we dat ze zich houden aan de regels, waarden en normen van de peuterspeelzaal voor zover dat in hun vermogen ligt. Hierbij houden we rekening met hun leeftijd en ontwikkeling.

Straffen en belonen

De leidster benaderen de kinderen zoveel mogelijk op een positieve manier. Dit doen zij door complimentjes te geven aan de kinderen als zij iets goed doen. Wanneer een kind iets niet mag en hij/zij doet het toch, dan legt de leidster uit waarom dit niet mag. Soms is het nodig dat de leidsters een kind toch moeten straffen. Een straf wordt dan aan het kind uitgelegd zodat het kind begrijpt waarom het straf heeft gekregen. De straf wordt direct gegeven, is kort en niet fysiek. De straf bestaat uit even apart zitten en tot rust komen. Uitgangspunt bij straffen is dat niet het kind afgekeurd wordt, maar bepaalde gedragingen.

Rituelen, feesten en verjaardagen

Rituelen geven de kinderen vastigheid. Wij maken wekelijks gebruik van een aantal vaste rituelen. Iedere leidster heeft haar vaste programma punten Een speelochtend heeft meestal dezelfde opbouw en afbouw. Overgangen worden vaak kenbaar gemaakt door een liedje. Bijvoorbeeld, liedjes ter begroeting, liedjes voor het opruimen, liedjes voor de afsluiting van die ochtend en een liedje voor het toveren. Tijdens de speelochtenden is het altijd zo dat er een ouder meedraait. Het kind van deze is ouder is voor die ochtend de 'tovenaars', dat wil zeggen dat hij of zij de koekjes en de limonade mag toveren. Dit is voor de kinderen erg belangrijk. Zo leren ze in het middelpunt te staan, dit is voor veel kinderen niet altijd gemakkelijk. Ook leren ze door de koekjes uit te delen een soort overzicht te krijgen over de groep, ordenen,

dit is erg belangrijk voor de latere ontwikkeling. De namen leren kennen is ook een goede oefening in deze situatie. Natuurlijk wordt er ook uitgebreid aandacht geschonken aan de verjaardagen van de kinderen. Iedere leidster heeft hier haar vaste gebruiken voor. De jarige job krijgt natuurlijk een mooie feestmuts en staat die ochtend volop in de belangstelling. Niet alle kinderen weten hier mee om te gaan, je past je daar als leidster natuurlijk aan met je feest programma. Het doel moet altijd zijn: vindt het kind het leuk en voelt het zich er prettig bij.

C. Spelenderwijs aandacht geven aan lichamelijke verzorging

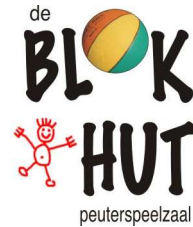
De Blokhut heeft zijn eigen dagindeling, afgestemd op de behoefte van de kinderen. Eventueel blijven ouders de eerste ochtend(en) erbij. Peuters hebben nog geen begrip van tijd en hebben geen idee van wat het betekent als er gezegd wordt: "Ik kom je straks weer halen". Door het aanbieden van een dagindeling met een regelmatig en consequent programma en vaste regels wordt het "straks" voor de peuter verduidelijkt. Middels een vaste structuur van "eerst gaan we dit doen", "dan gaan we wat drinken", "dan gaan we dat doen" en "dan komt mama", leren we het kind vertrouwen te krijgen in de omgeving en dat mama hem inderdaad weer komt halen. Dit hoeft niet persé aan het einde van de ochtend te zijn. In het belang van het kind kan een ouder verzocht worden om eerder te komen en het laatste deel van de ochtend aanwezig te zijn. Deze dagindeling geeft zowel de kinderen als leidsters houvast, maar er wordt voorkomen dat kinderen op welke manier dan ook gedwongen worden om aan bepaalde activiteiten mee te doen. Wel geldt de regel dat, bij het verlaten van het lokaal voor bijvoorbeeld het buitenspelen, elk kind met de groep mee gaat. Ook hier bouwt het kind samen met de leidster het vertrouwen op dat hij na het buitenspelen weer samen met de andere peuters terug naar het lokaal gaat. Om te voldoen aan een pedagogisch verantwoorde dagindeling wordt er uitgegaan van de volgende structurele momenten:

- het moment van afscheid nemen
- het individuele moment van het beginnen met vrij spelen
- het collectieve moment van bij elkaar in de kring gaan zitten om het drinken en wat lekkers (cracker of traktatie) te toveren
- het sociale moment van samen naar buiten gaan om te spelen of om met elkaar te plakken, te verven, enzovoorts
- het vanzelfsprekende moment van het ophalen van de peuter

Peuterspeelzaal de Blokhut streeft naar een kindvriendelijke en veilige omgeving.

Veiligheid

Bij aankoop van nieuw speelgoed letten we natuurlijk op de veiligheid van het speelgoed: creatief materiaal is gifvrij. Tafels en stoelen zijn van degelijke kwaliteit. Schoonmaakmiddelen staan op veilige hoogte. Een ontruimingsplan is in het gebouw

aanwezig. Spelenderwijs wordt er een ontruimingsoefening gehouden waarbij iedereen het gebouw moet verlaten. In de hal is een brandblusapparaat aanwezig. De leidsters van de peuterspeelzaal zijn in het bezit van een geldig BHV-diploma.

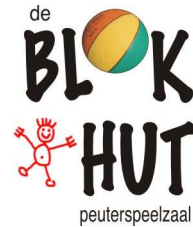
Een EHBO-trommel is in de peuterspeelzaal aanwezig. Tijdens het spelen is er toezicht op de kinderen door de leidster, de hulpouder of een stagiaire.

Hygiëne

Wij leren de kinderen aan na het toiletbezoek hun handen te wassen. Een poepluier wordt direct verschoond. Na het verschoonen wassen de leidsters hun handen. Zodra de ouders aangeven met de zindelijkheidstraining te zijn begonnen wordt het kind extra meegenomen naar het toilet. Reserve kleding is, in geval van een ongelukje, aanwezig. Het speelgoed wordt minimaal tweemaal per jaar gereinigd en zo nodig vaker i.s.m. met de ouders. De WC en vloeren worden dagelijks schoongemaakt.

Fysieke omgeving

De groepsruimte is verzorgd, overzichtelijk, huiselijk en niet te vol. In de groepsruimte zijn aparte hoekjes voor de kinderen gemaakt. Daardoor kunnen zij ongestoord spelen met datgene wat zij leuk vinden. Ook voor de kinderen die zich wat meer willen uitleven is er een bepaald gedeelte om wat actiever bezig te zijn. Hier voor hebben de fietsjes, hoepels, klosjes en een klimtoestel met een glijbaan.

Deel 2

Wij vinden een peuterspeelzaal een aanvulling op de thuissituatie. De speelzaal moet zo aangekleed en verzorgd zijn dat het kind zich bij binnenkomst meteen veilig en geborgen voelt. De inrichting en het materiaal moeten uitnodigen tot spelen en de ontwikkeling stimuleren. Voor kind én ouder bestaat er de mogelijkheid om andere kinderen en ouders te ontmoeten.

.Het op tijd brengen en halen van de kinderen is daarbij belangrijk voor de rust in de groep. Mocht dit niet altijd mogelijk zijn, dan is het gewenst dat ouders dit van tevoren kenbaar maken. De leidster zal dan bekijken of dit niet teveel onrust veroorzaakt.

Bij alle activiteiten geldt: de kinderen worden gestimuleerd tot zelfredzaamheid (bijvoorbeeld zelf jassen aandoen, zelf je werkje in de vensterbank leggen, zelf je stoeltje pakken om in de kring te gaan zitten en ook weer stoeltje terugzetten na de kring enz.), maar ook worden ze gestimuleerd voor zichzelf op te komen. Sommige kinderen hebben daar meer moeite mee dan andere kinderen. Aan de kinderen die er moeite mee hebben, wordt extra aandacht gegeven.

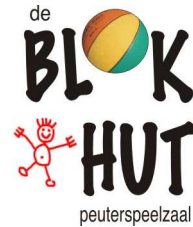
Het spelmateriaal van de Blokhut is bewust aangeschaft. Het moet het kind helpen en stimuleren zich te ontwikkelen. Alles heeft een vaste plaats zodat het kind het zelfstandig kan pakken en ook weer kan opruimen.

Vrij spelen

Verschillende aspecten van de ontwikkeling van elk kind kunnen in het vrije spel tot ontplooiing komen. Op de peuterspeelzaal gebeurt dit onder begeleiding van de leidster en een hulpouder. Er is divers spelmateriaal op de speelzaal aanwezig dat de fantasie, de grove en fijne motoriek prikkelt en dat aansluit op de cognitieve ontwikkeling van de peuters.

- Voor de fantasie/rollenspel: doktersspullen, keukenspulletjes, poppen en poppenwagens, boerderijdieren, gereedschap.
- Voor de grove motoriek: fietsjes, de trap van het speelhuis, de glijbaan, hoepels, ballen.
- Voor de fijne motoriek: het duplo, de construx, kralen rijgen, tekenen, knippen en plakken, prikken
- Voor de cognitieve ontwikkeling: puzzels in allerlei moeilijkheidsgradaties, de kassa met de gekleurde munten, spelletjes als domino, lotto en memorie.

Voor de leidster is dit ook een moment om de kinderen te observeren. Vaak is het voor de hulpouder een moment om met de kinderen een spelletje te doen of voor te lezen. Vrij spel houdt ook vaak in: conflicten tussen peuters onderling. De leidster kijkt eerst of de kinderen het zelf kunnen oplossen. Gebeurt dit niet of niet bevredigend, dan grijpt ze in en probeert door middel van praten het conflict op te

lossen. Is er sprake van agressie naar een ander kind toe, dan wordt het kind even apart gezet op een stoeltje en wordt het andere kind eerst getroost. Met degene, die de agressie vertoont, gaat de leidster vervolgens praten. Dan moet het kind "sorry zeggen" tegen het andere kind en mag het weer verder spelen. Bij herhaaldelijk agressief gedrag worden ook de ouders ingelicht. Misschien zijn er omstandigheden thuis die dit gedrag kunnen veroorzaken of is het kind thuis ook agressief en kan er in overleg worden uitgevonden wat de beste aanpak is van dit gedrag.

Opruimen

Na het spelen hoort er ook opgeruimd te worden. Hiervoor geeft de leidster bepaalde kinderen gerichte opdrachten. Als je van het opruimen ook een spelletje en een liedje maakt, vinden de kinderen het vaak leuk om te helpen.

Sociale ontwikkeling

De kinderen krijgen (op den duur) contact met anderen en leren daarmee om te gaan. Ze leren dat er omgangsregels zijn en leren rekening te houden met elkaar. Soms hebben ze hier begeleiding bij nodig, bijvoorbeeld bij een ruzie over het delen van het speelgoed. De leidster helpt de kinderen zelf een oplossing te vinden en probeert lichamelijk "geweld" tegen te gaan door ze verbaal hun problemen te laten oplossen. [zie hierover ook Deel 1]

Motorische ontwikkeling

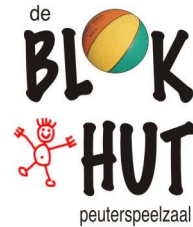
De motoriek wordt overal bij geoefend. Op het grote speelhuis (klimmen en glijden), met zand en water spelen, fietsen.

- grove motoriek: met grote bouwblokken, kleien
- fijne motoriek: met duplo en constructiematerialen en dergelijke.

[zie hierover ook [Deel 1](#)]

Verstandelijke ontwikkeling

Met puzzelen; er zijn puzzels met verschillende moeilijkheidsgraden: Voor de "jongste" zijn er insteekpuzzels. Voor de "oudsten" zijn er ook ontwikkelingspuzzels met een extra moeilijkheidsgraad, zoals begrippen - op kleur sorteren, van groot naar klein, enz. Vormenpuzzels, maar ook puzzels in spelvorm; zoals een kleurenpuzzeldobbelsteenspel, memorie, combinatie spelletjes, domino, lotto; allemaal om in een groepje te doen. Hierbij wordt ook vooral het geduld op de proef gesteld. [zie hierover ook [Deel 1](#)]

Emotionele ontwikkeling

De poppenhoek is een soort huisje, waar ook de thuissituatie nagespeeld kan worden (rollenspel). Er zijn ook poppenkastpoppen. De leeshoek is als rustpunt bedoeld. Lekker op een bankje een boekje kijken of voorgelezen worden. Verder werken we regelmatig met thema hoeken. Deze sluiten vaak aan op gebeurtenissen rond de peuters, bijvoorbeeld de geboorte van een broertje of zusje. Dit is vaak heel ingrijpend voor een kind. In zo'n thema hoek kan het kind vaak zijn gevoelens kwijt,

Taalontwikkeling

Met name in de kring wordt het taalgevoel ontwikkeld. De kinderen hebben dan de mogelijkheid om iets te vertellen of te laten zien (op je beurt wachten). Elke dag wordt er een boekje voorgelezen of verteld (waarneming). Na rust volgt beweging: bijvoorbeeld met je voeten stampen (begrippen als hard/zacht en snel/langzaam) en aanwijsspelletjes waarbij alle lichaamsdelen aan bod komen.

Muzikale vorming

Aan het eind van de kring zingen we liedjes - ook weer met veel beweging en bijvoorbeeld naar thema - en opzegversjes. Verder doen we nog zang en dansspelletjes en werken we met muziekinstrumenten. [zie hierover ook [Deel 1](#)]

De kring

Doormiddel van een lied weten de kinderen dat het tijd is om op te ruimen. Degene die klaar is met zijn opruim taakje gaat rustig op een stoeltje in de kring of aan tafel zitten. In de kring worden nieuwe kinderen voorgesteld aan de groep. Er volgt dan vaak een namenrondje. Niet alle kinderen durven hun eigen naam te zeggen, maar vaak wel die van een ander. In de kring is het ook een goed moment voor een kring gesprek. Dit gaat vaak over kleine dingen: hoe is de vakantie geweest, een kind heeft nieuwe schoenen (welke kleur schoenen heb jij, hebben ze een rits, klittenband of veters en dergelijke). Met de kring gesprekjes wordt de peuters de gelegenheid gegeven om wat te vertellen, maar ook naar elkaar te luisteren. Wil een nieuw kind nog niet in de kring zitten, dan maakt de leidster daar geen punt van. Het kind moet dan wel rustig zijn, omdat de kring voor de kinderen veel van hun concentratie kost en lawaai leidt ze dan teveel af. Het kind gaat na verloop van tijd vanzelf ook in de kring zitten. Een speciaal moment in de kring is het toveren (zie rituelen) Dit mag het kindje doen waarvan de ouder die ochtend meespeelt.

Verjaardagen, afscheid zie rituelen

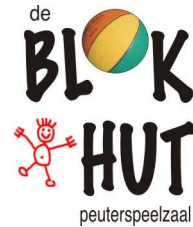
Creatieve activiteit

Vaak gaan we gezamenlijk knutselen. Wanneer de activiteit erg arbeidsintensief is (sjabloneren, handjes stempelen, knippen) wordt er gekozen voor een knutselactiviteit in kleine groepjes. Deze activiteiten zijn vrijwillig; soms wordt een kind gestimuleerd ook mee te doen, meestal is dit niet nodig. Vaak wordt er gewerkt aan de hand van thema's die seizoensgebonden kunnen zijn (herfst, Sint, Kerst, Pasen, Moederdag, Vaderdag en dergelijke) maar ook thema's die door de leidsters worden bepaald (bijvoorbeeld de kleuren en het lichaam). De leidster laat de kinderen zelf zoveel mogelijk doen. Belangrijk is het om de kinderen vrij te laten in hun creativiteit. Sommige kinderen vinden bijvoorbeeld een werkje al af als er maar één ding is opgeplakt, andere kinderen kunnen er tijden mee bezig zijn. De leidster laat ten alle tijde haar waardering blijken voor het gemaakte werkstuk. Er wordt wel gestimuleerd om steeds iets langer en aandachtiger met het werkje bezig te zijn. Er is ook een knutselhoek waar kinderen ten alle tijden kunnen knutselen. Dit kan variëren van scheuren, knippen (oudsten), plakken, tekenen (kleurpotloden, wasco, nat bordkrijt en dergelijke), kleien (speel- en natuurklei), met kosteloos materiaal. [zie hierover ook [Deel 1](#)]

Werken met thema's en extra activiteiten

Verspreid over het jaar staat in peuterspeelzaal De Blokhut een aantal thema's centraal. De activiteiten, de liedjes en de aankleding van de peuterspeelzaal zijn thematisch met elkaar verbonden.

- Herfst; kennismaken met de natuur, bladeren en eikels en dergelijke, werken met natuurlijk materiaal. Ieder jaar maken we een uitgebreide en sfeervolle herfsttafel Nadat we het thema herfst met al zijn facetten uitvoerig met de kinderen tijdens speelochtenden hebben bezongen en besproken, gaan we als feestelijke afsluiting met de kinderen naar het bos, samen met een aantal ouders. We doen spelletjes en zoeken allerlei materialen waar we het over gehad hebben. Als klap op de vuurpijl gaan we aan het eind van de ochtend lekker pannenkoeken eten met z'n allen.
- Dierendag; praten over huisdieren, eventueel een dier in de groep.
- Voorleesochtenden: het belang van voorlezen en de verschillende prenten- en voorlees- boeken onder de aandacht brengen.
- Sint Maarten; een lampion maken. S'avonds gaan we gezellig met z'n allen een korte doch sfeervolle wandeltocht maken met de zelfgemaakte lampionnetjes natuurlijk. Eenmaal weer op de blokhut aangekomen staat de warme chocomelk en broodjes al klaar.
- Sinterklaas; toewerken naar een bezoek van Sint en zijn Pieten.
- Kerst; rust en gezelligheid, een kerstsfeer creëren, samen met de kinderen en een aantal hulp ouders dekken we de tafel gezellig en smullen we van de, door ouders gemaakte hapjes. Rond de klok van 11.00 uur komen alle ouders

en vaak ook opa's en oma's om samen met de kinderen naar een kleine kerst voorstelling te kijken. Deze wordt uitgevoerd door de leidsters en stagiaires .

- Winter; over sneeuw, ijs, vriezen, dooien enz.
- Pasen; eieren zoeken met de Paashaas in het bos. Ook hier wordt weer het hele gezin bij betrokken . Als we alle eieren hebben gevonden dan sluiten we af met een gezamenlijke picknick.
- Voorjaar; bijvoorbeeld over bloembollen enz.
- Moederdag
- Vaderdag
- Zomer; water.
- Jaarafsluiting; elk schooljaar sluiten we af met groot eindfeest, hiervoor kiezen we altijd een ander thema. Zoals bijvoorbeeld circus of de boerderij. De hele ochtend staat dit thema centraal en worden er allerlei activiteiten rondom het thema gedaan.
- Ook wordt er aandacht besteed aan verjaardagen, waaronder het afscheid van een 4-jarige en de geboorte van een broertje en/of zusje.